

De klucht rond de Amerikaanse ambassade op Cuba

Hugo Schooneveld

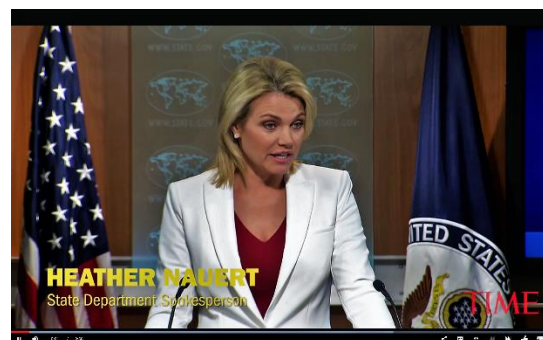
Afgelopen herfst (2017) ontstond er tumult rond ziekten bij personeel van de Amerikaanse ambassade in Havana, Cuba. Sommigen rapporteerden gezondheidsklachten als tinnitus en variaties in 'somaatich onvoldoende verklaarde lichamelijke klachten (SOLK), bekend van EHS en andere milieuklachten. Klachten zouden zijn ontstaan door bombardementen van personeel met 'onhoorbaar geluid'. Tweederde van het personeel werd teruggehaald, hangende de lokalisatie van de bron van het 'geluid' en de beëindiging er van. De bron is niet gevonden. Omdat de klachten identiek zijn aan die in de vorige eeuw bij het personeel van de ambassade te Moskou, na bestraling door de Russen met radiofrequente straling van behoorlijke sterkte, ligt het voor de hand ook hier te denken aan een dergelijk scenario. Opmerkelijk is dat op die mogelijkheid met geen woord wordt gezinspeeld. Is hier sprake is van censuur of repressie van de pers? Waarschijnlijk is het een opgeblazen fictie van president Trump om met dit gelegenheidsprobleem de verhoudingen met Cuba op scherp te zetten.

Afgelopen weken ontstond er een hype rond de gezondheidsschade bij personeel van de Amerikaanse ambassade in Havana, Cuba (Fig. 1). Het ministerie van buitenlandse zaken deelde tijdens een van de dagelijkse persmomenten mee dat personeelsleden op de ambassade te maken kregen met een 'sonic attack', een bombardement van 'onhoorbaar' geluid [1]. Het lijstje van gezondheidsklachten ziet er als volgt uit: hoofdpijn en migraine; angstgevoelens; slaapverstoring; vermoeidheid; concentratieproblemen; hart/vaatproblemen; bloedneuzen; tinnitus; doofheid; ontregeld zenuwstelsel; evenwichtsstoornis, en hersenoedeem. Opmerkelijk is dat personen sterk uiteenlopende problemen meldden, die bovendien al een tijdje bestonden en zich in verschillende tijdvakken voor het eerst voordeden. De klachten lijken sprekend op die van elektrohypersensitiviteit (EHS) [2]. Of is hier sprake is van massahysterie? Wetenschappelijke publicaties zijn er nog niet; ik citeer alleen uit persberichten.

Een stroom van berichten en getuigenissen van ziekten kwam op gang en niet alleen van personeel, ook van getroffen familieleden. Het totale aantal getroffen kwam geleidelijk aan op 24. Ook enkele personen op de Canadese ambassade waren getroffen, maar moesten op hun post blijven. De meeste Amerikaanse personeelsleden werden om veiligheidsredenen teruggeroepen, hangende de oplossing van het probleem. Het bleek dat de problemen al langer waren gemeld, maar dat ze door het ministerie niet openbaar waren gemaakt.

Figuur 1. Amerikaanse ambassade in Havana (Cuba). [***]

Figuur 2. Woordvoerder van het US Ministerie van buitenlandse zaken: het waren inderdaad 'sonic harassments'. [***]

Wat was de oorzaak van gezondheidsproblemen?

Duidelijk is, dat de verhoudingen tussen Cuba en USA - na Obama - niet zo hartelijk meer waren. Het ambassadepersoneel zegt al langer te zijn geplaagd door de Cubanen, wat zich uitte in allerlei pesterijen, op de ambassade en ook in de woonomgeving. Toen de gezondheidsproblemen eenmaal

begonnen rond te zingen lanceerde iemand de suggestie dat de ziektesymptomen zouden zijn veroorzaakt door opzettelijk toegediende stoten van onhoorbaar geluid. Dat is nu de officiële lezing (Fig. 2), maar er zijn wat onduidelijkheden. Naar onze NOS rapporteerde bestaan er wel machines die dat geluid kunnen produceren, vooral bij defensie. Inderdaad zijn geluidsfrequenties kleiner dan 50 Hz en hoger dan 20 kHz voor de meesten van ons niet te horen, maar wel kunnen ze fysieke effecten in het lichaam veroorzaken. De toepassing van ultrageluid om gerichte hinder te veroorzaken is technisch nogal lastig.

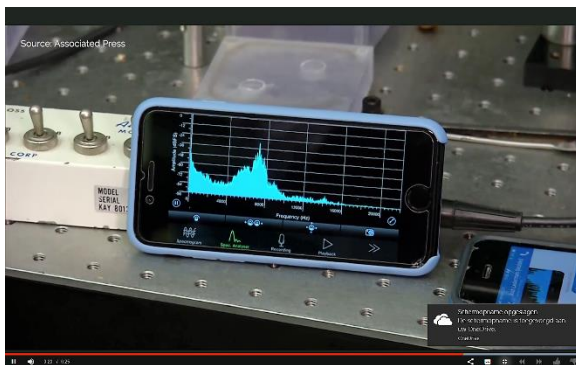
Consistente berichtgeving

De belangrijkste grote kranten en andere media in de US grijpen terug op een *'Mededeling over aanvallen op U.S. diplomatiek personeel in Cuba'*, uitgegeven door de vakbond van de Amerikaanse buitenlandse dienst, de AFSA van 1 september 2017. Die *'[...] is bezorgd over de 'sonic harassment' tegen het diplomatieke personeel en hun families op de ambassade. Deze week hebben AFSA vertegenwoordigers gesproken met 10 leden van de buitenlandse dienst die gezondheidsschade geleden hebben van deze aanvallen. De diagnose was traumatische hersenschade, permanent gehoorverlies met evenwichtsproblemen, hoofdpijnen, cognitieve verwarring en hersenoedeem'. 'AFSA moedigt de Amerikaanse regering aan alles in het werk te stellen om de getroffen hulp te bieden en er voor te zorgen dat deze incidenten ophouden en niet herhaald worden'* [4].

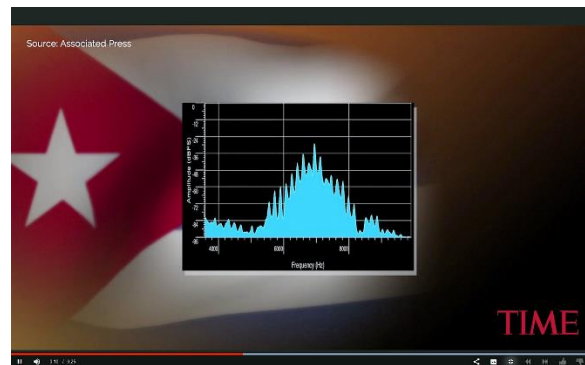
Het Trump-bewind stuurde twee Cubaanse diplomaten naar huis en adviseerde reizigers niet naar Cuba te gaan.

Twijfel

Wetenschappers betwijfelden of de 'aanvallen' werkelijk hadden plaatsgevonden, mede omdat er geen gegevens werden verstrekt over de precieze medische toestand van de betrokkenen. Men kon zich ook niet voorstellen hoe het lichaam door dat geluid zou kunnen worden beschadigd. Het is wel zo dat bijvoorbeeld nierstenen klinisch kunnen worden vergruisd door ultrageluid, maar dat is onder heel speciale medische condities. Dat ook hersenschade zou worden toegebracht lijkt onwaarschijnlijk [5]. Een jaar geleden waren er in de Canadese ambassade ook wel

Figuur 3. Opstelling met een smartphone als frequentieanalyse van geluid.

Figuur 4. Geluidsspectrum, gemaakt met een frequentieanalyse: brede collectie gehoorde klanken rond frequentie 7 kHz. Cover van Time.

gezondheidsproblemen, maar sinds het voorjaar zijn er geen klachten meer geweest. Canada ziet geen complot en overweegt niet hun personeel ook terug te trekken [6].

Ook een neuroloog van een ziekenhuis in Portland, Dr. Gizzi werd gevraagd naar de symptomen die gerapporteerd werden. Volgens hem is het heel onwaarschijnlijk dat geluidsgolven dergelijke symptomen veroorzaken. Hij wijt ze eerder aan een virus, vergif, of *straling* [1].

Aard van de geluiden

De krant *Time* wijdde een artikel aan het fenomeen 'geluid'. Men beschikte over geluidsopnamen die in de ambassade gemaakt waren (Figuren 3 en 4). Personeelsleden die leden aan de impact van het geluid vergeleken hun oorsuizingen met het gesjirp van sprinkhanen of cicaden; die insecten komen inderdaad voor langs de Noordkust van Cuba. De grafieken tonen frequentieanalyses van opgenomen geluiden; één daarvan was gemaakt met een smartphone. Dat zou precies het geluid zijn dat men 'hoorde'[7]. Dat is merkwaardig, omdat de piek van de frequentieanalyse ligt rond 7 kHz; deze frequentie is door bijna iedereen heel goed te horen!

Op de betekenis van deze geluidsregistraties is wel wat af te dingen. Als niet alle ruimten waar mensen verblijven worden doorzocht op die geluiden, inclusief de hotels waar sommige ambtenaren verbleven, is er geen 'match' met de gerapporteerde geluidsaanvallen.

Kortom, er zijn goede redenen om aan te nemen dat de grafieken ge-faked zijn en opgevoerd worden als 'een stok om de hond te slaan', om de aandacht af te leiden van de werkelijke oorzaak van de problemen, welke dat ook zal blijken te zijn.

Waarom geen 'aanval' met microgolven overwogen?

Ik zie een analogie met de effecten van microgolfbestraling in de Amerikaanse ambassade in Moskou, vanaf de jaren-'50 van de vorige eeuw [8]. Er lijkt eerder sprake te zijn van blootstelling van personeel aan elektromagnetische velden (EMV). Juist die koude-oorlogservaringen leidden destijds tot de formulering van het ziektebeeld '*microwave sickness*'. Misschien betreft het hier een overblijfsel van de Russische invloeden in Cuba tijdens het bewind van president Kennedy.

Anderzijds, en om niet in complotdenken te vervallen, kan de blootstelling aan EMV evengoed buiten de werkplek in eigen woning kunnen gebeuren. Bijna alle elektronische gadgets zoals smartphones en WiFi zenden radiofrequente velden uit. Bovendien geven ook de laagfrequente velden van alle elektronische apparatuur tegenwoordig dezelfde soort hinder, met brede persoonlijk variaties. Als we er van uit kunnen gaan dat de ambassade – net als die in Moskou – over een eigen netwerk van zenders beschikt, zou er zeker in het ambassadegebouw een overvloed aan elektronische apparatuur aanwezig moeten zijn.. Die stralen allemaal ziekmakende elektromagnetische velden uit. Naar onze ervaring krijgen mensen daar heel gemakkelijk oorsuizingen van: vaak een eerste symptoom van gevoeligheid voor elektromagnetische velden.

De krant *Time* van 12 oktober 2017 suggereerde als eerste de mogelijkheid dat er sprake kon zijn van straling, omdat alle andere alternatieven niet realistisch zouden zijn [7]:

"The broad array of symptoms reported, including those not easily explained by sound waves, had led to questions of a possible microwave or radio wave device frying body tissue from afar. Research conducted by the U.S. military decades ago showed that short, intense "pulses" of microwaves could affect tissue in the head in a way that was interpreted by the ear as sound, meaning that a microwave device could potentially "beam" sounds directly into people's heads."

Maar nu komt het: *"If that were the case, the sound wouldn't show up on a recording"* (!). Met andere woorden: elektromagnetische velden zouden niet opgenomen worden in een audio-recording!. Ofwel: de audio-recording is het bewijs van een geluidsaanval! Het is duidelijk dat de correspondent van dat artikel van techniek geen kaas gegeten heeft, of de boel opzettelijk vertroebelt. Wat hier nadrukkelijk ontbreekt is een verklaring van de overheid òf er inderdaad (geen) EMV opnamen zijn gemaakt, dan wel dat dit niet vermeld mag worden.

Vragen ...

Waarom wordt er – gezien de oudere Russische ervaringen – niet openlijk gespeculeerd over een mogelijke blootstelling van personeel aan elektromagnetische velden, al of niet opzettelijk toegebracht? Mogelijk bewaart men gewoon het stilzwijgen om geen slapende honden wakker te maken. Zelfs als er geen sprake is van bestoking van de ambassade met gerichte bundels radiofrequente velden, dan nog kunnen sommige mensen overgevoelig zijn voor de elektromagnetische velden uit elektronische apparatuur – of uit de elektrische leidingen - in de ambassade.

Geheimzinnigheid troef! Het Amerikaanse gebruik om gegevens over ziekten en oorzaken daarvan achter te houden kennen we uit de gebeurtenissen in de koude-oorlog rond de Amerikaanse ambassade in Moskou. De bestraling van de ambassade door de Russen liep door tot 1988. Alle factoren zijn uiteindelijk wel uitvoerig gedocumenteerd [8], maar pas nadat niet langer te camoufleren was dat veel personeelsleden klachten kregen zoals die hierboven genoemd. We zijn heel benieuwd naar de verdere afloop. Want er zijn nog twee heel andere mogelijke verklaringen, bijvoorbeeld of alles niet gewoon een hype is waarbij personeelsleden elkaar aansteken met angstgevoelens; of is dit gewoon een opzette van de Trump-administratie om Cuba in een kwaad daglicht te stellen en daarmee de verhoudingen op scherp te zetten?

Politieke actie van president Trump om daarmee de betrekkingen met Cuba te vertroebelen

De New York Times wijst er op dat minister R.W. Tillerson van Buitenlandse Zaken er van uit gaat dat het een doelgerichte aanval betreft op de Amerikaanse diplomaten in Cuba. Nadat Obama in 2014 de betrekkingen met het Cuba van Raoul Castro had genormaliseerd, ontstonden er allerlei politieke krachten onder president Trump die deze *'terrible and misguided deal'* teniet wilden doen, of vertragen. Het toevallige voorval van verziekte mensen wordt allicht gebruikt als voorwendsel om dat doel te bereiken.

Onder alle persgeweld in de VS bleef Cuba ontkennen ook maar iets te ondernemen dat het ambassadepersoneel schade zou kunnen toebrengen [9].

Referenties

1. **New York Times**. *Illnesses at U.S. embassy in Havana prompt evacuation of more diplomats*. <http://tinyurl.com/yd534mlb>
2. **H. Schooneveld 2014**. *Elektrostress handboek*. Stichting EHS. <https://stichtingehs.nl/Elektrostress-handboek/>
3. **New York Times**. *A 'sonic attack' on diplomats in Cuba? These scientists doubt it*. <http://tinyurl.com/y9l9ldv7>
4. **AUSA**. *Statements on attacks on U.S. diplomatic personnel in Cuba*. <http://tinyurl.com/y7wa6hfo>
5. **NRC**. *Gehypte geluidsaanvallen op Amerikaans ambassadepersoneel*. <http://tinyurl.com/yccphzm5>
6. **CTVnews**. *Canada won't follow U.S. in reducing Cuba staff* <http://tinyurl.com/y7jbmt4j>
7. **Time**. *This is the sound American diplomats heard during sonic attacks in Cuba*. <http://tinyurl.com/yah2k8f7>
8. **J.M. Elwood 2012**. *Microwaves in the cold war*. <http://www.ehjournal.net/content/11/1/85>
9. **Time**. *Cuba insists that it hasn't carried out any sonic attacks on U.S. diplomats*. <http://tinyurl.com/yd7pvbdb>

Hugo Schooneveld

Wageningen – 6 november 2017

Deze blog is te downloaden via www.hugoschooneveld.nl/inhoud/blogs.php

Geef uw adres via de contactpagina als u deze blogserie automatisch went te ontvangen of te beëindigen.